

R O M Â N I A

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Completurile de 5 judecători

Decizia nr. 69/2019

Ședința publică din data de 18 martie 2019

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

I. Acțiunea disciplinară

1. Prin acțiunea disciplinară înregistrată sub nr. x/2018 pe rolul secției pentru procurori în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii (denumite în continuare, în cuprinsul prezentei decizii, "Secția pentru procurori", respectiv "CSM"), Inspekția Judiciară a solicitat să se dispună aplicarea uneia dintre sancțiunile prevăzute de art. 100 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare ("Legea nr. 303/2004"), pârâtului A., procuror-șef adjunct al Direcției Naționale Anticorupție ("DNA"), pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. g) și lit. m) teza a II-a din Legea nr. 303/2004, și pârâtei B., procuror-șef serviciu în cadrul DNA, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. b), lit. g) și lit. m) teza a II-a din Legea nr. 303/2004.

II. Hotărârea instanței disciplinare

2. Prin Hotărârea nr. 9P din 11 septembrie 2018, secția pentru procurori a respins, ca neîntemeiate, acțiunile disciplinare formulate de Inspekția Judiciară împotriva pârâților A. și B..

Situația de fapt reținută de instanța disciplinară

3. Domnul A., procuror-șef adjunct al DNA, a exercitat la 16 august 2017 atribuțiile procurorului-șef al DNA, ca urmare a faptului că titularul postului se afla în concediu legal de odihnă. Doamna B. este delegată în funcția de procuror-șef al Serviciului II din cadrul secției judiciare penale a DNA.

4. Prin Ordinul nr. 301 din 5 iulie 2017 al procurorului-șef al DNA, s-a dispus revocarea doamnei C. din funcția de procuror în cadrul DNA. Contestația formulată de doamna C. împotriva ordinului respectiv a fost înregistrată pe rolul Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ sub nr. x/2017. În dosarul respectiv, primul termen de judecată a fost fixat la 17 august 2017.

5. În intervalul 14-16 august 2017, la DNA a fost primită citația emisă în dosarul respectiv, fără a fi comunicată și o copie a acțiunii sau a înscrisurilor anexate acesteia.

6. Începând cu 17 august 2017, doamna D., consilierul juridic al DNA s-a aflat în concediu legal de odihnă. Consilierul procurorului-șef al DNA, care are atribuția de coordonare a activității consilierului juridic, a prezentat pârâtului procuror-șef adjunct A. situația dosarului respectiv, context în care a justificat legalitatea desemnării unui procuror în respectiva cauză, prin prisma dispozițiilor art. 92 C. proc. civ. recomandând ca DNA să fie reprezentată de doamna procuror-șef serviciu B..

7. În aceste împrejurări, pârâtul procuror-șef adjunct A., care la acel moment exercita atribuțiile procurorului-șef al DNA, a emis adresa nr. x/16.08.2017 cu următorul conținut:

"Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, DNA, ..., reprezentat prin procuror-șef E., vă facem cunoscut că doamna procuror B. este desemnată să reprezinte DNA la judecarea dosarului nr. x/2017 de pe rolul Curții de Apel București, având ca obiect suspendare executare act administrativ Ordin nr. 301 din 05.07.2017, în cauza privind-o pe reclamanta C.".

8. Ulterior emiterii acestei adrese, la 16 august 2017, pârâtei procuror-șef serviciu B. i-au fost înmânate copia acțiunii și înscrisurile atașate acesteia.

9. În dosarul Curții de Apel București, la termenul de judecată din 17 august 2017, în baza adresei nr. x/16.08.2017, pentru pârât procuror-șef al DNA, s-a prezentat pârâta procuror-șef serviciu B., care a învederat faptul că a primit acțiunea și înscrisurile atașate acesteia la 16 august 2017, motiv pentru care solicită ca termenul de 10 zile pentru depunerea întâmpinării să curgă de la data respectivă, conform art. 201 C. proc. civ.. Instanța a constatat că dosarul se află în procedura de regularizare, împrejurare față de care a dispus amânarea cauzei la 19 septembrie 2017 și a pus în vedere pârâtului ca, în termen de 10 zile de la primirea acțiunii, să depună întâmpinare și actele care au stat la baza emiterii ordinului a cărui suspendare se solicită.

10. La termenul de judecată din 13 septembrie 2017, pentru pârâtul procuror-șef al DNA s-a prezentat tot doamna procuror B., motivat de faptul că doamna D., consilierul juridic al DNA, se afla la spital. Doamna procuror B. a solicitat suspendarea judecării cauzei până la soluționarea cererii de strămutare aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție. Reclamanta, prin apărător, a invocat excepția lipsei calității de reprezentant a doamnei procuror-șef serviciu B. și a precizat că nu înțelege să se judece cu DNA, ci cu emitentul ordinului atacat, respectiv cu procuror-șef al DNA. Pârâta procuror-șef serviciu B. a arătat că "în situația în care se va aprecia că pârâtul nu este reprezentat legal la acest termen de judecată, solicită, în conformitate cu art. 82 alin. (1) C. proc. civ., să acorde un termen pentru a se complini așa-zisa lipsă de reprezentare". A precizat că "nu vine în calitate de procuror, ci în calitate de reprezentant al procurorului șef al DNA, iar, în situația în care se apreciază că nu are calitatea de reprezentant legal, solicită acordarea unui termen scurt pentru a se prezenta consilierul juridic, care nu a putut să vină în fața instanței pentru că se află la spital". De asemenea, a mai arătat "că nu se află în fața instanței în calitate de procuror, pentru că dacă venea în calitate de procuror poziția ar fi fost alta, ar fi invocate dispozițiile art. 92 C. proc. civ., pe baza cărora ar fi putut depune concluzii". În cadrul ședinței de judecată, instanța a solicitat lămuriri referitoare la " existența unui ordin de serviciu de delegare, în vederea reprezentării", iar pârâta procuror-șef serviciu B. "a solicitat amânarea cauzei pentru a depune ordinul de delegare care se află la serviciu". La acest termen de judecată, reclamanta, prin avocat, a depus un set de înscrisuri și note scrise, un exemplar fiind comunicat, în ședință publică, pârâtei procuror-șef serviciu B.. În vederea depunerii la dosar a dovezii calității de reprezentant, cât și a înscrisurilor care au stat la baza emiterii ordinului a cărui suspendare se solicită, instanța a încuviințat cererea de amânare a cauzei formulată de pârâtă și a acordat termen de judecată la 21 septembrie 2017.

11. La termenul de judecată din 21 septembrie 2017, pentru pârâtul procuror-șef al DNA a răspuns, în calitate de reprezentant, doamna D., consilier juridic la DNA, nefiind depusă însă la dosar dovada calității de reprezentant a doamnei procuror-șef serviciu B. pentru termenele anterioare.

III. Recursul declarat împotriva hotărârii instanței disciplinare

12. Împotriva hotărârii menționate la pct. II, a declarat recurs reclamanta Inspekția Judiciară, invocând motivul prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 C. proc. civ., sub aspectul greșitei interpretări date textelor de lege aplicabile în cauză, și solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii instanței disciplinare, reținerea cauzei spre judecare și, pe fond, admiterea acțiunii disciplinare și aplicarea uneia dintre sancțiunile prevăzute de art. 100 din Legea nr. 303/2004.

13. Susține recurenta că în mod greșit a apreciat instanța disciplinară că nu au fost încălcate dispozițiile art. 5 alin. (1) și (2), art. 6 alin. (1) și (2), art. 7 alin. (1) și (2) și lit. C) pct. 10 din Anexa 3 la Ordinul nr. 62/2016 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind participarea procurorului în cauzele civile (denumit în continuare, în cuprinsul prezentei decizii, "Ordinul PÎCCJ nr. 62/2016") ori ale art. 18 alin. (1) din Regulamentul de ordine interioară al DNA și nici dispozițiile referitoare la regimul incompatibilităților și interdicțiilor funcției de magistrat.

14. În acest sens, recurenta subliniază faptul că desemnarea de către procurorul-șef adjunct A. a doamnei B., procuror-șef al Serviciului II din cadrul secției judiciare penale a DNA, a vizat reprezentarea de către procurorul menționat a DNA la judecarea dosarului aflat pe rolul Curții de Apel București, având ca obiect suspendarea executării actului administrativ reprezentat de Ordinul nr. 301/05.07.2017 în cauza privind pe reclamanta C..

15. Se argumentează că atât adresa din 16.08.2017 a procurorului-șef adjunct al DNA - A. - cât și participarea doamnei procuror-șef serviciu B. la termenele de judecată din 17 august și 13 septembrie 2017, în calitate de reprezentant al pârâtului - procurorul-șef al DNA în cauza aflată pe rolul Curții de Apel București au fost realizate cu încălcarea dispozițiilor menționate din Ordinul PÎCCJ nr. 62/2016, care pe de o parte limitează participarea procurorilor DNA în anumite tipuri de cauze civile, și anume cele prevăzute în Anexa 3, iar, pe de altă parte, prevăd participarea în toate celelalte cauze civile, inclusiv cele care privesc activitatea parchetelor militare a procurorilor din cadrul parchetelor de pe lângă instanțe și de la Biroul de reprezentare al Serviciului judiciar civil din cadrul secției judiciare a PÎCCJ.

16. Ordinul respectiv reglementează limitativ posibilitatea participării procurorului în cauze civile, inclusiv în ipoteza Anexei 3, care se referă la alte cauze civile în care participarea procurorului este obligatorie în baza unor norme procesuale penale sau civile sau conținute în legi speciale, iar nu cu încălcarea legii.

17. Cauza aflată pe rolul Curții de Apel București, în care a fost desemnat să participe un procuror din cadrul DNA nu este cuprinsă expres în niciuna din anexele la ordin, putând fi luată în discuție doar împrejurarea dacă o asemenea cauză poate face obiectul lit. C) pct. 10 din Anexa 3 la Ordinul PÎCCJ nr. 62/2016, care preia dispozițiile art. 92 C. proc. civ., privind participarea procurorilor în alte cauze civile de competența curții de apel, condiționat însă de motivarea necesității apărării ordinii de drept și/sau a drepturilor și intereselor cetățenilor.

18. Din analiza textelor menționate, rezultă că participarea procurorului este obligatorie numai în situația necesității apărării ordinii de drept sau a drepturilor și intereselor cetățenilor, când procurorul participă cu aprobarea conducătorului pe baza aprecierii motivate, condiție neîndeplinită în cauză, care trebuia să fie anterioară dispoziției de participare și trebuia să vizeze în ce măsură este incidentă în cauza civilă afectarea ordinii de drept sau afectarea drepturilor și intereselor cetățenilor.

19. Ceea ce este specific participării procurorului în temeiul art. 92 C. proc. civ. în cauze civile

este aceea că acesta nu este reprezentant al nici uneia dintre părți și nici membru al completului de judecată, ci este un participant la procesul civil, străin de raportul litigios dedus judecării și acționând ca un garant al respectării ordinii de drept ori al drepturilor și libertăților cetățenești, conform art. 131 din Constituție. Rezultă că justificarea participării doamnei procuror-șef serviciu B. nu poate avea ca fundament calitatea de participant la procesul civil în reglementarea art. 92 C. proc. civ., întrucât a fost desemnată și a răspuns în instanță ca reprezentant al uneia dintre părți, respectiv al pârâtului - procuror-șef al DNA, nefiind terț față de raportul litigios dedus judecării.

20. Relevant este și faptul că procurorul desemnat nu a fost apt să exprime în fața instanței la termenul din 13 septembrie 2017 un punct de vedere clar cu privire la temeiul delegării sale.

21. În aceste condiții, în mod greșit a reținut instanța disciplinară că, la momentul emiterii adresei nr. x/2017, procurorul-șef adjunct al DNA, A., care asigura conducerea unității de parchet, și-a întemeiat dispoziția de desemnare a unui procuror de a participa în respectiva cauză civilă pe normele legale și reglementare prevăzute de art. 80 alin. (1) și (3) C. proc. civ. și art. 3 și art. 7 lit. a) din Regulamentul de ordine interioară al DNA.

22. Din perspectiva reprezentării instituției, modalitatea în care pârâtul A. și-a asumat conținutul adresei și consecința emiterii acesteia, respectiv ca doamna procuror B. să participe în cauza civilă, nu doar la un singur termen de judecată, relevă faptul că a urmărit participarea în cauza respectivă a procurorului desemnat, în substituirea consilierului juridic care trebuia să asigure reprezentarea conform art. 18 alin. (1) din Regulamentul de ordine interioară al DNA, reglementare cu caracter administrativ obligatorie pentru procurorii care activează în DNA, indiferent de funcție. Însă desemnarea procurorului s-a făcut cu caracter general, nu pentru un anumit termen de judecată și, deci, nu în considerarea existenței vreunei situații singulare și concrete care să se circumscrie cazului fortuit sau forței majore, ce ar fi exonerat de răspundere disciplinară magistratul în cauza. Prin urmare, s-a urmărit ca procurorul desemnat să susțină cereri și să formuleze concluzii în cauză nu din perspectiva apărării ordinii de drept, ci în numele și pentru persoana pârâtă în raportul litigios dedus judecării, respectiv procurorul-șef al DNA.

23. În acest context, în mod greșit s-a reținut că desemnarea procurorului-șef serviciu B. s-a realizat în conformitate cu legea și cu dispozițiile reglementare, iar participarea aceluiași procuror la judecarea cauzei a fost ca urmare a unei sarcini ce i-a fost încredințată de către procurorul ierarhic superior, dată în conformitate cu legea și regulamentul.

24. Exercițarea altor atribuții decât cele expres prevăzute la art. 17 alin. (2) lit. a) - g) din Regulamentul de ordine interioară al DNA nu poate fi realizată decât în condițiile legii, iar nu cu ignorarea acesteia.

25. Nu poate fi acceptată nici ideea referitoare la faptul că procurorul-șef adjunct A. ar fi fost în eroare cu privire la obiectul litigiului referitor la care a emis adresa de reprezentare pentru procurorul-șef serviciu B., în condițiile în care acesta nu a invocat o astfel de eroare, iar documentul care a stat la baza emiterii adresei (citația emisă de instanța de judecată) conținea date pentru identificarea litigiului, date care puteau fi completate anterior emiterii adresei de reprezentare în ipoteza în care se considerau a fi insuficiente pentru lămurirea obiectului litigiului dedus judecării.

IV. Apărările intimaților

26. Intimatul A. și intimata B. au formulat întâmpinări, precum și răspunsuri la întâmpinare, prin care solicită respingerea, ca nefondat, a recursului declarat de reclamanta Inspecția

Judiciară, arătând, în esență, că secția pentru procurori în mod temeinic și legal a reținut că nu sunt întrunite elementele constitutive ale abaterilor disciplinare imputate, pentru argumentele expuse în hotărârea ce formează obiectul recursului.

V. Considerentele Înaltei Curți

27. Analizând recursul în contextul situației de fapt, astfel cum corect a fost reținută de instanța disciplinară, necontestată de recurentă, precum și în raport cu dispozițiile legale incidente, Înalta Curte, cu majoritate, pentru considerentele expuse în continuare, va admite calea de atac exercitată de Inspecția Judiciară.

În ceea ce privește abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. m) teza a doua din Legea nr. 303/2004, imputată ambilor pârâți

28. Conform art. 99 lit. m) teza a doua din Legea nr. 303/2004, constituie abatere disciplinară "nerespectarea în mod nejustificat [...] a altor obligații cu caracter administrativ prevăzute de lege sau regulamente".

29. În sensul dispozițiilor citate, existența acestei abateri disciplinare presupune: (i) existența unei obligații cu caracter administrativ prevăzute de lege sau de regulament în sarcina magistratului; (ii) nerespectarea de către magistrat a obligației respective; (iii) nerespectarea să aibă caracter nejustificat.

30. Latura obiectivă a acestei abateri disciplinare constă fie într-o acțiune, fie într-o inacțiune neconformă cu obligația impusă prin lege sau regulament, atâta timp cât conduita neconformă nu constituie latura obiectivă a unei alte abateri disciplinare speciale reglementate de art. 99 din lege. Precizarea este justificată întrucât, spre exemplu, încălcarea prevederilor legale referitoare la incompatibilități și interdicții reprezintă tot o nerespectare a unei obligații prescrise de lege, însă o asemenea faptă este analizată din perspectiva abaterii reglementate de art. 99 lit. b) din lege, iar nu din perspectiva abaterii reglementate de art. 99 lit. m) teza a doua din lege.

31. Sub aspectul laturii subiective, specificul acestei abateri este dat de faptul că nerespectarea obligației cu caracter administrativ prevăzute de lege sau de regulament are caracter nejustificat. Existența caracterului nejustificat al conduitei neconforme se analizează în raport cu circumstanțele concrete ale situației de fapt.

32. În speță, este necontestat faptul că atât acțiunea constând în delegarea procurorului de a reprezenta unitatea de parchet în cadrul unui litigiu civil, cât și acțiunea procurorului delegat de a reprezenta unitatea de parchet în cadrul unui litigiu civil reprezintă o nerespectare a dispozițiilor legale și regulamentare care reglementează reprezentarea unității de parchet în litigiile civile, atribuțiile procurorului și atribuțiile consilierului juridic.

33. Participarea procurorilor în cauzele civile este reglementată prin Ordinul PÎCCJ nr. 62/2016.

34. Din această perspectivă, în cauză se impută pârâților nerespectarea dispozițiilor art. 5 alin. (1) și (2), art. 6 alin. (1) și (2), art. 7 alin. (1) și (2) și lit. C) pct. 10 din Anexa nr. 3 la Ordinul PÎCCJ nr. 62/2016.

35. Potrivit art. 5 alin. (1) și (2), art. 6 alin. (1) și (2) și art. 7 alin. (1) și (2) din Ordinul PÎCCJ nr. 62/2016, procurorii DNA participă în cauzele civile: (i) care vizează durata procedurii în dosarele penale aflate în lucru ori soluționate de DNA; (ii) care vizează daune ce rezultă din dosarele în care DNA a propus sau a dispus luarea măsurilor preventive privative ori restrictive de libertate ori au întocmit rechizitoriul; (iii) atunci când au participat la judecarea

cauzelor penale în care a fost pronunțată hotărârea a cărei revizuire se cere exclusiv cu privire la latura civilă.

36. Or, litigiul în discuție - vizând suspendarea executării ordinului de revocare din funcția de procuror la DNA - nu face parte din categoria litigiilor enumerate la pct. 35.

37. Totodată, conform lit. C) pct. 10 din Anexa nr. 3 la, în cauzele civile de competența curții de apel, pe lângă litigiile expres reglementate în ordin, procurorul participă "cu aprobarea conducătorului parchetului sau a înlocuitorului de drept al acestuia, în orice alte cauze în care în temeiul art. 131 alin. (1) din Constituție și art. 92 alin. (2) din C. proc. civ., se apreciază motivat că participarea procurorului este necesară pentru apărarea ordinii de drept, a drepturilor și intereselor cetățenilor".

38. În ceea ce privește rolul și atribuțiile procurorului, sunt incidente următoarele dispoziții legale:

- art. 131 alin. (1) din Constituție, conform căroră:

"În activitatea judiciară, Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor";

- art. 92 alin. (2) C. proc. civ., conform căroră "Procurorul poate să pună concluzii în orice proces civil, în oricare fază a acestuia, dacă apreciază că este necesar pentru apărarea ordinii de drept, a drepturilor și intereselor cetățenilor";

- art. 10 alin. (3) din Legea nr. 303/2004, conform căroră "Judecătorilor și procurorilor le este permis să pledeze, în condițiile prevăzute de lege, numai în cauzele lor personale, ale ascendenților și descendenților, ale soților, precum și ale persoanelor puse sub tutela sau curatela lor. Chiar și în asemenea situații însă judecătorilor și procurorilor nu le este îngăduit să se folosească de calitatea pe care o au pentru a influența soluția instanței de judecată sau a parchetului și trebuie să evite a se crea aparența că ar putea influența în orice fel soluția";

- art. 62 alin. (2) din Legea nr. 304/2004, conform căroră "Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiilor legalității, imparțialității și controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției, în condițiile legii".

39. Din interpretarea dispozițiilor citate, rezultă că participarea procurorului în cauzele civile este justificată de apărarea ordinii de drept ori a drepturilor și libertăților cetățenilor.

40. Participarea procurorului în cauzele civile în condițiile arătate este caracterizată de faptul că Ministerul Public nu este parte în proces, ci intervine pentru realizarea rolului său reglementat constituțional și, în subsidiar, prin dispozițiile legale și regulamentare menționate, "pentru apărarea ordinii de drept, a drepturilor și intereselor cetățenilor".

41. Astfel fiind, în considerarea rolului conferit Ministerului Public, procurorul participă în cauzele civile în calitate de reprezentant al statului, în scopul prezervării ordinii de drept și/sau a drepturilor și intereselor cetățenilor, fiindu-i conferită o poziție preeminentă în raport cu celelalte părți ale cauzei, justificată de prevalența intereselor publice urmărite - ordinea de drept și drepturile și interesele cetățenilor - față de interesele particulare individuale pe care le exhibă părțile cauzei în litigiul civil.

42. Or, litigiul de contencios administrativ - având ca obiect suspendarea executării ordinului de revocare din funcția de procuror în cadrul DNA - nu prezintă elemente care să vizeze ordinea de drept ori drepturile și interesele cetățenilor, pentru a justifica participarea procurorului, ca reprezentant al Ministerului Public, alături de părțile litigiului. De altfel, chiar

pârâta a precizat în fața instanței de contencios administrativ învestită cu soluționarea litigiului, că participarea sa nu se circumscrie dispozițiilor art. 92 C. proc. civ.

43. Pe de altă parte, se cuvine a fi observat faptul că, pentru termenele de judecată din 17.08.2017 (când a pus concluzii de amânare a cauzei) respectiv 13.09.2017 (când a solicitat suspendarea judecării ca urmare a formulării unei cereri de strămutare), procurorul a purtat robă și insignă deși, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (3) din Legea nr. 303/2004, procurorilor nu le este îngăduit să se folosească de calitatea pe care o au pentru a influența soluția instanței de judecată. În opinia Înaltei Curți, procedând astfel, procurorul a creat o aparență cu privire la influențarea soluției și la crearea unei presiuni asupra judecătorului de caz.

44. Cu privire la lipsa calității de reprezentant, poziția procurorului-șef DNA, a consilierului său, a doamnei judecător F., respectiv a procurorului de ședință sunt diferite și evidențiază, o dată în plus, faptul că ceea ce s-a dorit a fost crearea unei aparențe ce nu avea justificare în realitatea juridică.

45. Dacă procurorul-șef DNA a susținut că "adresa nr. x/2017 reprezintă o delegație emisă în baza Ordinului Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr. 62/01.04.2016, modificat prin Ordinul nr. 58/27 martie 2017, ordin care precizează în mod expres faptul că participarea procurorului este obligatorie în orice alte cauze, atunci când există aprobarea conducătorului parchetului", procurorul de caz, doamna B. a arătat că "nu vine în calitate de procuror, ci în calitate de reprezentant al procurorului-șef DNA", că poate reprezenta atât instituția, cât și pe procurorul-șef.

46. Interesantă este poziția exprimată de doamna judecător F., consilier al procurorului-șef DNA care, audiată fiind de către inspectorii judiciari, declară:

"Văzând obiectul dosarului și ținând cont de unicitatea situației [...] asimilând speța unui litigiu de muncă și văzând atipicul împrejurărilor justificate de un termen foarte scurt [...] eu am apreciat oportună participarea unui procuror din cadrul DNA în cauză, în condițiile C. proc. civ. [...] Am recomandat domnului procuror-șef adjunct A., care la acel moment se afla la conducere, ca doamna procuror B. să participe în cauză [...]. Am apreciat necesară participarea unui procuror [...] din rațiuni de rigoare și echitate [...]. Această cauză, ca orice cauză civilă, putea fi judecată din punct de vedere procedural și în lipsa pârâtului, dar am apreciat necesară participarea procurorului față de obiectul cererii și atipicul situației [...]"

47. Cu alte cuvinte, intenția a fost ca procurorul să fie delegat și să reprezinte unitatea de parchet într-un litigiu de drept comun, astfel că poziția sa în litigiu a fost în mod firesc asimilată reprezentantului Ministerului Public, iar nu consilierului juridic al unității de parchet, cele două funcții nefiind, de altfel, substituibile.

48. Nu poate fi primită apărarea pârâților în sensul că delegarea și participarea procurorului a fost justificată de imposibilitatea de prezentare a consilierului juridic, potrivit celor expuse cu precădere la pct. 46-47. Pentru aceleași argumente, nu pot fi primite nici apărările pârâților întemeiate pe faptul că, în statul de funcții al DNA există un singur post de consilier juridic. De altfel, această împrejurare nu reprezintă nici caz de forță majoră (eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil) și nici caz fortuit (eveniment care nu poate fi prevăzut și nici împiedicat de către cel care ar fi fost chemat să răspundă dacă evenimentul nu s-ar fi produs), cauze exoneratoare de răspundere.

49. Din acest punct de vedere, este lipsit de orice echivoc faptul că reprezentarea intereselor DNA în litigiile civile, altele decât cele enumerate anterior în care reprezentarea este

asigurată de un procuror din cadrul DNA, este asigurată de consilierul juridic, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de art. 18 din Regulamentul de ordine interioară al DNA, conform cărora:

"Art. 18. - Consilierul juridic asigură apărarea drepturilor și intereselor legitime ale DNA, în conformitate cu Constituția și cu legile în vigoare, și are următoarele atribuții:

a) redactează acțiuni, întâmpinări, cereri de chemare în garanție, cereri de intervenție, cereri reconvenționale, cereri de suspendare, contestații la executare, motive de apel sau de recurs, concluzii scrise, referate, note etc;

b) propune procurorului șef direcție sau înlocuitorului acestuia exercitarea, dacă este cazul, a căilor de atac legale și ia orice alte măsuri necesare pentru apărarea intereselor legitime ale Direcției Naționale Anticorupție;

c) reprezintă interesele DNA în fața instanțelor judecătorești și a altor organe judiciare;

d) asigură asistență de specialitate juridică, în vederea întocmirii actelor cu caracter juridic ale DNA, și colaborează la întocmirea unor astfel de acte;

e) avizează, pentru legalitate, actele juridice pe care le încheie DNA;

f) exercită orice alte atribuții prevăzute de legi, regulamente și ordine sau stabilite din dispoziția conducerii DNA, în condițiile legii."

50. Rezultă, astfel, că atât împuternicirea dată procurorului, cât și participarea procurorului în litigiul civil în discuție contravin dispozițiilor legale și regulamentare menționate anterior și nu pot fi primite apărările prin care pârâții tind să confere un caracter justificat conduitei lor neconforme.

51. Urmarea imediată a faptelor analizate constă în faptul că, în litigiul civil în discuție, DNA a beneficiat implicit de o reprezentare din partea Ministerului Public, partea adversă fiind plasată implicit pe o poziție judiciară de inferioritate, întrucât interesele a căror protecție este prezervată prin participarea procurorului sunt preeminente interesului particular a cărui satisfacere este urmărită de partea adversă în litigiul civil, fiind astfel nesocotit principiul egalității părților în procesul civil, consacrat de art. 8 C. proc. civ. Cel puțin sub acest aspect, contrar concluziei instanței disciplinare, Înalta Curte reține că s-a adus atingere intereselor legitime ale reclamantei din litigiul civil în discuție, care avea așteptarea legitimă de a beneficia de o judecată de pe poziții de egalitate, iar nu de a i se opune poziția procesuală preeminentă a procurorului, ca reprezentant al statului, apărător al ordinii de drept ori al drepturilor și libertăților cetățenești.

52. Astfel fiind, se reține că, prin acțiunile analizate, s-a adus atingere principiului legalității și supremației legii în activitatea procurorului, statuate de art. 132 alin. (1) din Constituție, art. 4 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 și art. 62 alin. (2) din Legea nr. 304/2004.

53. În ceea ce privește forma de vinovăție, se reține că circumstanțele cauzei și standardul impus funcției de magistrat conturează convingerea rezonabilă că pârâții puteau și aveau obligația de a prevedea rezultatul acțiunilor lor.

54. Ceea ce par să omită pârâții este că, datorită poziției pe care o ocupă, au o vocație care ar trebui să confere certitudini de legalitate și stabilitate, că pârghiile și prerogativele de putere pe care le exercită nu trebuie transformate în instrumente discreționare, care nu țin seama de lege, de cadrul și limitele acesteia.

55. În acest context, se remarcă inclusiv faptul că pârâții par să pună un semn de egalitate între funcția pe care o dețin și interesele personale în condițiile în care corespondența purtată

cu inspectorii judiciari, pe perioada derulării procedurii disciplinare (refuzul de a se prezenta în vederea efectuării cercetării, punctele de vedere transmise) respectiv întâmpinările și răspunsurile la întâmpinările formulate în instanță poartă toate însemnele și antetul instituției din care aceștia provin.

În ceea ce privește abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. g) din Legea nr. 303/2004, imputată ambilor pârâți

56. Pentru considerentele arătate în continuare, Înalta Curte împărtășește soluția instanței disciplinare de respingere a acțiunii disciplinare exercitate împotriva pârâților pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. g) din Legea nr. 303/2004.

57. Conform art. 99 lit. g) din Legea nr. 303/2004, constituie abatere disciplinară "nerespectarea de către procuror a dispozițiilor procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea."

58. Latura obiectivă a acestei abateri disciplinare constă în acțiunea sau inacțiunea procurorului care reflectă refuzul de aducere la îndeplinire a dispoziției date de procurorul ierarhic superior în scris și în conformitate cu legea.

59. Așa cum s-a reținut și în hotărârea recurată, în circumstanțele de fapt expuse la pct. 3-11 din prezenta decizie, pârâților le este imputată nerespectarea dispozițiilor art. 5 alin. (1) și (2), art. 6 alin. (1) și (2), art. 7 alin. (1) și (2) și lit. C) pct. 10 din Anexa nr. 3 la Ordinul PÎCCJ nr. 62/2016.

60. Se constată, însă, că una și aceeași faptă este imputată pârâților, pe de o parte, din perspectiva art. 99 lit. m) teza a doua din lege, ca fapta de "nerespectare în mod nejustificat [...] a altor obligații cu caracter administrativ prevăzute de lege sau regulamente", iar, pe de altă parte, din perspectiva art. 99 lit. g) din lege, ca fapta de "nerespectare [...] a dispozițiilor procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea".

61. Fără a reține cu caracter general că aceeași faptă nu poate intra în conținutul a două abateri disciplinare distincte, Înalta Curte constată că, în condițiile în care, în speță, există una și aceeași situație de fapt, se impun a fi făcute cel puțin distincțiile arătate în continuare.

62. Abaterea reglementată de art. 99 lit. g) din Legea nr. 303/2004 implică existența unei dispoziții scrise date de procurorul ierarhic superior, în virtutea principiului subordonării ierarhice, fără a distinge după cum dispoziția dată vizează chestiuni administrative ori judiciare, în timp ce abaterea disciplinară reglementată de art. 99 lit. m) teza a doua din lege implică existența unor dispoziții legale și regulamentare prin care sunt stabilite obligații cu caracter administrativ în sarcina procurorilor.

63. Cu alte cuvinte, diferența dintre cele două abateri disciplinare rezidă și în faptul că abaterea de la lit. g) vizează ipoteza refuzului de aducere la îndeplinire a dispoziției procurorului ierarhic superior, scrisă și în conformitate cu legea, în timp ce abaterea de la lit. m) teza a doua vizează ipoteza unei nerespectări nejustificate a unei obligații administrative, impuse printr-un act cu caracter normativ, respectiv legea sau regulamentul. Astfel, distincția necesară a fi făcută între cele două abateri este echivalentă distincției dintre actul cu caracter normativ (legea sau regulamentul) și actul cu caracter individual (dispoziția scrisă dată de procurorul ierarhic superior). În același sens, se apreciază că abaterea de la lit. g) presupune o relație directă de subordonare între procurorul care emite dispoziția scrisă și procurorul căruia i se adresează dispoziția, în timp ce abaterea de la lit. m) teza a doua presupune o relație de conformare a conduitei profesionale a procurorului la obligații administrative stabilite prin norme cu caracter general și impersonal cuprinse în lege sau în regulament.

64. În speță, pârâților li se impută nerespectarea unor dispoziții din Ordinul PÎCCJ nr. 62/2010, care îmbracă forma unui "regulament", întrucât este un ordin cu caracter intern emis de procurorul general al Parchetului de pe lângă ÎCCJ (în temeiul art. 76 din Legea nr. 304/2004), în exercitarea atribuției de coordonare a activității parchetelor din subordine (art. 70 alin. (1) din Legea nr. 304/2004) cu privire la atribuțiile ce revin procurorilor din Ministerul Public vizând participarea, în condițiile legii, la ședințele de judecată, exercitarea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești, în condițiile prevăzute de lege, respectiv apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdicție, ale dispăruților și ale altor persoane, în condițiile legii (art. 63 lit. e)-g) din Legea nr. 304/2004).

65. În contextul considerentelor anterioare referitoare la abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. m) teza a doua din Legea nr. 303/2004, în sarcina pârâților a fost reținută nerespectarea în mod nejustificat a unui act cu caracter normativ aplicabil la nivelul Ministerului Public, nefiind incidentă teza normativă de la art. 99 lit. g) din lege referitoare la nerespectarea unei dispoziții directe emise de procurorul ierarhic superior.

În ceea ce privește abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. b) din Legea nr. 303/2004, imputată pârâtei B.

66. Conform art. 99 lit. b) din Legea nr. 303/2004, constituie abatere disciplinară "încălcarea prevederilor legale referitoare la incompatibilități și interdicții privind judecătoria și procurorii."

67. În ceea ce privește latura obiectivă a acestei abaterii, instanța disciplinară întemeiat a reținut că rezidă în încălcarea de către magistrat a prevederilor legale referitoare la incompatibilități și interdicții, în sensul de a nu exercita anumite funcții sau calități concomitent cu funcția de magistrat, datorită unei prezumții absolute de conflict de interese care ar izvorî din deținerea simultană a acestora.

68. Prin acțiunea disciplinară, pârâtei B. îi este imputată încălcarea dispozițiilor art. 10 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 și ale art. 11 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/2005, întrucât, la termenul din 13 septembrie 2017, în dosarul aflat pe rolul Curții de Apel București, a precizat în fața instanței că nu se află în calitate de procuror, în sensul art. 92 alin. (2) C. proc. civ., ci în calitate de reprezentant și mandatar al doamnei E. procuror-șef al DNA, chemată în judecată în calitate de pârât.

69. Potrivit art. 10 alin. (3) din Legea nr. 303/2004, "Judecătorilor și procurorilor le este permis să pledeze, în condițiile prevăzute de lege, numai în cauzele lor personale, ale ascendenților și descendenților, ale soților, precum și ale persoanelor puse sub tutela sau curatela lor. Chiar și în asemenea situații însă judecătorilor și procurorilor nu le este îngăduit să se folosească de calitatea pe care o au pentru a influența soluția instanței de judecată sau a parchetului și trebuie să evite a se crea aparența că ar putea influența în orice fel soluția".

70. Conform art. 11 alin. (3) din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor "Judecătorilor și procurorilor le este interzis să intervină pentru soluționarea unor cereri, să pretindă ori să accepte rezolvarea intereselor personale sau ale membrilor familiei ori ale altor persoane, altfel decât în limita cadrului legal. Imixtiunea în activitatea altor judecători și procurori este interzisă".

71. În circumstanțele cauzei, nu poate fi reținută încălcarea de către pârâta B. a regimului incompatibilităților și interdicțiilor impuse de lege, întrucât nu a acționat în calitate de mandatar al procurorului-șef al DNA, ci în calitate de reprezentant al DNA, ca instituție publică chemată în judecată pe calea contenciosului administrativ. Sub acest aspect, este lipsit de

orice echivoc faptul că, în adresa nr. x/2017 a DNA, se menționează expres că, în dosarul aflat pe rolul Curții de Apel București, doamna procuror a fost desemnată să reprezinte DNA.

72. Prin reprezentarea DNA la cele două termene în litigiul în discuție, pârâta nu a exercitat funcția de consilier juridic, pentru a se putea reține existența unei situații de incompatibilitate pentru exercitarea concomitentă a celor două funcții.

73. Circumstanțele cauzei reflectă un concurs de împrejurări care au condus la desemnarea pârâtei B. să reprezinte DNA în litigiul de contencios administrativ, însă faptele principale, constând în desemnarea de către pârâta A. și participarea pârâtei procuror la cele două termene din dosarul respectiv au fost deja reținute în conținutul abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza a doua din Legea nr. 303/2004.

74. Aspectele imputate pârâtei din perspectiva abaterii reglementate de art. 99 lit. b) din Legea nr. 303/2004 reprezintă în realitate numai consecințe ale conduitei neconforme subsumate abaterii reglementate de art. 99 lit. m) teza a doua din lege și reflectă, în ceea ce o privește pe pârâta procuror, incertitudinea cu privire la temeiul de drept în baza căruia asigura reprezentarea DNA, lipsa de familiaritate cu specificul litigiilor de contencios administrativ, precum și încercarea de justificare a participării sale și de asigurare a unei reprezentări corespunzătoare a instituției în baza desemnării dispuse de procurorul-șef adjunct al DNA.

75. În consecință, se reține că acest concurs de împrejurări - absența motivată atât a procurorului-șef al DNA, cât și a consilierului juridic - denotă finalmente intenția pârâților de a asigura reprezentarea DNA în cauza de contencios administrativ, nefiind identificate elemente care să contureze o conduită de nerespectare a regimului incompatibilităților și interdicțiilor prevăzute de lege.

76. Pentru argumentele expuse, nu poate fi reținută în sarcina pârâtei B. săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. b) din Legea nr. 303/2004.

În ceea ce privește individualizarea sancțiunii disciplinare

77. Conform art. 100 din Legea nr. 303/2004 și art. 49 alin. (6) din Legea nr. 317/2004, sancțiunile disciplinare se aplică proporțional cu gravitatea abaterilor săvârșite și în raport cu circumstanțele personale ale magistratului.

78. În sensul celor expuse anterior, abaterea disciplinară reținută în sarcina pârâților și contextul în care au fost săvârșite faptele analizate din perspectiva angajării acestei forme de răspundere nu reflectă o gravitate deosebită care să justifice aplicarea unei sancțiuni cu grad sporit de severitate.

79. Gravitatea abaterii disciplinare nu poate fi minimalizată, fiind conturată de incompatibilitatea dintre standardele de conduita profesională impuse procurorului - privite atât prin prisma rolului de apărător al ordinii de drept, cât și prin prisma rangului central al unității de parchet - și fapta de nerespectare a unor dispoziții legale și regulamentare.

80. Sub acest aspect, Înalta Curte are în vedere că faptele reținute în sarcina pârâților reflectă o conduită profesională neconformă, care nu este însă caracterizată de o atitudine psihică negativă a procurorilor și care a fost circumstanțiată în realitate de un complex de împrejurări în contextul intenției de asigurare a apărării unității de parchet în cadrul unui litigiu.

81. Aceste elemente au valența unor circumstanțe atenuante în procesul de individualizare a sancțiunii disciplinare.

82. În procesul de individualizare a sancțiunii disciplinare sunt avute în vedere și circumstanțele persoanele ale pârâților, care nu au mai fost sancționați disciplinar și a căror activitate se cuvine a fi apreciată corespunzător funcțiilor deținute în cadrul DNA.

83. În concluzie, Înalta Curte apreciază că aplicarea celei mai ușoare sancțiuni disciplinare, constând în "avertisment", prevăzută de art. 100 lit. a) din Legea nr. 303/2004, este suficientă pentru a atrage atenția procurorilor cercetați cu privire la fapta săvârșită și la necesitatea de a-și adapta în viitor conduita profesională la standardele specifice funcției deținute.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Cu majoritate:

Admite recursul declarat de Inspekția Judiciară împotriva Hotărârii nr. 9P din 11 septembrie 2018, pronunțată de secția pentru procurori în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii în dosarul nr. x/2018.

Casează în parte hotărârea atacată și, în rejudecare, admite în parte acțiunea disciplinară exercitată de Inspekția Judiciară.

În temeiul art. 100 lit. a) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aplică pârâtului A. - procuror-șef adjunct al Direcției Naționale Anticorupție sancțiunea constând în "avertisment" pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza a doua din aceeași lege.

În temeiul art. 100 lit. a) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aplică pârâtei B. - procuror șef serviciu în cadrul Direcției Naționale Anticorupție sancțiunea disciplinară constând în "avertisment" pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza a doua din aceeași lege.

Menține celelalte dispoziții ale hotărârii atacate.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 18 martie 2019.

Opinie separată cu privire la abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. m) teza a II-a din Legea nr. 303/2004

Consider că nu sunt întrunite elementele constitutive ale acestei abateri disciplinare, în privința ambilor intimați-pârâți, astfel încât recursul declarat de Inspekția Judiciară împotriva Hotărârii nr. 9P din 11 septembrie 2018, pronunțată de secția pentru procurori în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii în dosarul nr. x/2018 trebuia să fie respins ca nefondat, pentru următoarele argumente:

1. Potrivit art. 99 lit. m) teza a II-a din Legea nr. 303/2004, constituie abatere disciplinară nerespectarea în mod nejustificat a altor obligații cu caracter administrativ prevăzute de lege sau regulamente.

Pentru angajarea răspunderii disciplinare este necesară întrunirea elementelor constitutive ale acestei abateri, cu referire la latura obiectivă și latura subiectivă.

Sub aspectul laturii obiective, pentru existența abaterii disciplinare, în afară de elementul

material constând în încălcarea unor obligații cu caracter administrativ prevăzute de lege sau regulamente, este necesară producerea urmării imediate, constând în deteriorarea încrederii și respectului funcției de magistrat și afectarea imaginii justiției ori a drepturilor sau intereselor legitime ale unor persoane, precum și existența legăturii de cauzalitate dintre fapta săvârșită și rezultatul produs.

Sub aspectul laturii subiective, existența abaterii disciplinare presupune nesocotirea conștientă și nejustificată a acelor dispoziții legale și regulamentare care se circumscriu unor atribuții de serviciu cu caracter administrativ ale magistratului.

Astfel, trebuie dovedit caracterul nejustificat al încălcării obligațiilor cu caracter administrativ prevăzute de lege sau regulamente.

Poate fi considerată nejustificată acea conduită a magistratului care, deși avea cunoștință de îndatoririle sale și de conținutul actelor normative emise în vederea unei bune administrări a instanței sau parchetului, nu și le-a însușit, ignorând cu intenție aceste norme și manifestând o atitudine volitivă discreționară, de acceptare sau urmărire a rezultatului vătămător.

Nerespectarea obligațiilor cu caracter administrativ prevăzute de lege sau regulamente poate avea caracter justificat doar în situația existenței unor motive temeinice și pertinente, a unor circumstanțe personale sau împrejurări obiective care impun, în mod necesar, această conduită.

Motivele justificate nu sunt limitate la situațiile de forță majoră și caz fortuit, pentru că aceste împrejurări înlătură vinovăția independent de cerința caracterului nejustificat. Cu alte cuvinte, chiar și în lipsa din textul legal a sintagmei "în mod nejustificat", tot nu putea fi reținută existența abaterii disciplinare în prezența cazului fortuit.

De aceea, pentru exonerarea de răspundere disciplinară, legea nu cere dovedirea unor împrejurări mai presus de voința părții, imprevizibile și insurmontabile, lăsând la aprecierea instanței disciplinare stabilirea caracterului justificat, prin raportare la circumstanțele concrete ale cauzei.

2. În sarcina pârâtului procuror A. s-a reținut că, în calitate de procuror șef adjunct al Direcției Naționale Anticorupție, care îndeplinea atribuțiile procurorului șef aflat în concediu legal de odihnă, a emis și semnat adresa nr. x/16.08.2017, prin care a desemnat pe pârâta procuror B. să reprezinte Direcția Națională Anticorupție la judecarea dosarului nr. x/2017, aflat pe rolul Curții de Apel București, cu încălcarea dispozițiilor art. 18 din Regulamentul de ordine interioară al Direcției Naționale Anticorupție, aprobat prin Ordinul M.J. nr. 1643/C/15.05.2015, cu referire la atribuțiile consilierului juridic.

Apreciez că această faptă nu întrunește elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza a II-a din Legea nr. 303/2004, atât sub aspectul laturii obiective, lipsind urmarea imediată, cât și sub aspectul laturii subiective, nefiind îndeplinită cerința caracterului nejustificat al încălcării.

2.1. Contrar opiniei majoritare, consider că fapta imputată pârâtului procuror A. nu a avut drept consecință nici asigurarea unei reprezentări efective a Ministerului Public în procesul ce făcea obiectul dosarului nr. x/2017, nici încălcarea principiului egalității părților în procesul civil și nici afectarea intereselor legitime ale reclamantei C..

Astfel, la termenul din 17.08.2017, astfel cum rezultă din încheierea de ședință de la acea dată, instanța de judecată a constatat că dosarul se află încă în procedura de regularizare deoarece copia cererii introductive și a înscrisurilor atașate au fost comunicate pârâtului la

16.08.2017, astfel că a dispus amânarea judecării pentru formularea întâmpinării. Reclamanta, prin avocat, a precizat că este de acord cu solicitarea pârâtului.

Apoi, la termenul din 13.09.2017, astfel cum rezultă din încheierea de ședință de la acea dată, avocatul reclamantei a ridicat problema lipsei reprezentării legale a pârâtului, context în care doamna procuror B. a precizat că nu s-a prezentat în calitate de reprezentant al Ministerului Public conform art. 92 C. proc. civ., ci în calitate de reprezentant al procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție. Instanța a reținut că doamna procuror B. nu are la acel termen calitatea de reprezentant al pârâtului și a dispus amânarea cauzei pentru a se depune dovada calității de reprezentant și anumite înscrisuri.

Se poate observa că prezența doamnei procuror B. la cele două termene de judecată, în circumstanțele care vor fi analizate în continuare, nu a fost în măsură să pună pârâtul procurorului șef al Direcției

Naționale Anticorupție într-o poziție procesuală avantajoasă, care să rupă echilibrul în exercitarea legală a drepturilor procesuale, în mod egal pentru ambele părți.

2.2. De asemenea, contrar opiniei majoritare, consider că împrejurările concrete în care a fost emisă adresa nr. x/16.08.2017 de către pârâtul procuror A. sunt de natură a atribui caracter justificat faptei.

Astfel, în Statul de funcții și personal al Direcției Naționale Anticorupție aprobat prin Ordinul M.J. nr. 2204/C/2015 figurează un singur post de consilier juridic, acesta fiind ocupat de doamna D., personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor.

Singurul consilier juridic al Direcției Naționale Anticorupție se afla începând cu data de 17.08.2017 în concediu legal de odihnă, aprobat anterior, astfel încât se afla în imposibilitate de a asigura reprezentarea instituției în instanță la primul termen fixat.

Citația emisă în dosarul nr. x/2017 a fost comunicată Direcției Naționale Anticorupție cu scurt timp înainte de termen, fără a fi însoțită de copia cererii de chemare în judecată și înscrisuri. Aceste acte au fost înmânate doamnei procuror B. la data de 16.08.2017, ora 11:31, astfel cum rezultă din mențiunile olografe de pe adresa nr. x/16.08.2017 .

În aceste împrejurări, pârâtul procuror A., în calitate de procuror șef adjunct al Direcției Naționale Anticorupție, care îndeplinea atribuțiile procurorului șef, a semnat o cerere de amânare în vederea formulării întâmpinării, expediată prin fax către instanță, precum și adresa nr. x/16.08.2017, prin care a desemnat pe pârâta procuror B. să reprezinte Direcția Națională Anticorupție la judecarea dosarului. Emitentul acestei delegații a urmărit asigurarea unei apărări corespunzătoare și legale în proces a conducerii Direcției Naționale Anticorupție, fără a prevedea și accepta că astfel ar fi afectate statutul funcției de procuror ori drepturile/interesele legitime ale părții adverse.

3. În sarcina pârâtei procuror B. s-a reținut că s-a prezentat în ședință la termenele din 17.08.2017 și 13.09.2017, în dosarul nr. x/2017 aflat pe rolul Curții de Apel București și a pus concluzii în calitate de procuror desemnat să reprezinte procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, cu încălcarea dispozițiilor art. 18 din Regulamentul de ordine interioară al Direcției Naționale Anticorupție, aprobat prin Ordinul M.J. nr. 1643/C/15.05.2015, cu referire la atribuțiile consilierului juridic.

Apreciez că această faptă nu întrunește elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza a II-a din Legea nr. 303/2004, atât sub aspectul laturii obiective, lipsind urmarea imediată, cât și sub aspectul laturii subiective, nefiind îndeplinită

cerința caracterului nejustificat al încălcării.

3.1. Contrar opiniei majoritare, consider că fapta imputată pârâtei procuror B. nu a avut drept consecință nici asigurarea unei reprezentări efective a Ministerului Public în procesul ce făcea obiectul dosarului nr. x/2017, nici încălcarea principiului egalității părților în procesul civil și nici afectarea intereselor legitime ale reclamantei C..

În acest sens, sunt valabile considerentele expuse anterior la pct. 2.1, care nu vor mai fi reluate.

3.2. De asemenea, contrar opiniei majoritare, consider că împrejurările concrete în care pârâta procuror B. s-a prezentat în ședință la primele două termene acordate în dosarul nr. x/2017 sunt de natură a atribui caracter justificat faptei.

Împrejurările anterioare și concomitente termenului din 17.08.2017 au fost expuse anterior la pct. 2.2, argumentele respective își păstrează valabilitatea și nu vor mai fi reluate.

Referitor la termenul din 13.09.2017, prezența în instanță a pârâtei procuror B. a fost justificată de imposibilitatea de prezentare a consilierului juridic D., care în mod intempestiv, a acuzat probleme de sănătate și a fost supusă unui tratament medical, fiind internată ambulatoriu în perioada 12.09.-16.09.2017, la Spitalul Universitar de Urgență Militar Central "Dr. Carol Davila", conform înscrisurilor de la dosar I.J.

Având în vedere natura urgentă a cauzei și miza procesului, prin prezența în instanță a procurorului desemnat de conducerea Direcției Naționale Anticorupție s-a urmărit asigurarea unei apărări corespunzătoare și legale în proces a pârâtului, fără ca pârâta să prevadă și să accepte că astfel ar fi afectate statutul funcției de procuror ori drepturile/interesele legitime ale părții adverse.

JUDECĂTOR,

Opinie concurentă cu privire la abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. g) din Legea nr. 303/2004

În temeiul art. 426 alin. (5) C. proc. civ., formulez prezenta opinie concurentă, întrucât consider că motivele de recurs referitoare la această abatere trebuie înlăturate și pentru următoarele argumente:

În sarcina pârâților procurori, recurenta a reținut încălcarea dispozițiilor art. 5 alin. (1) și (2), art. 6 alin. (1) și (2), art. 7 alin. (1) și (2) din Ordinul nr. 62/2016 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind participarea procurorului în cauzele civile, precum și a dispozițiilor pct. 10 lit. C) din Anexa 3 la același ordin.

Apreciez corectă motivarea expusă de secția pentru procurori în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii în cuprinsul hotărârii atacate.

S-a stabilit în fapt, pe baza probelor administrate, că pârâta procuror B. a fost desemnată să reprezinte Direcția Națională Anticorupție la judecarea dosarului nr. x/2017 în baza art. 80 C. proc. civ. (reprezentant al părții), iar nu în calitate de procuror al Ministerului Public conform art. 92 C. proc. civ. (participant).

Această situație de fapt nu a fost contestată de recurentă, iar cererea de recurs nu cuprinde motive care să justifice reevaluarea probatoriului și schimbarea concluziilor instanței disciplinare pe aspecte de temeinicie.

Ordinul nr. 62/01.04.2016 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, modificat prin Ordinul nr. 58/27.03.2017, se referă la participarea

procurorului în cauzele civile în condițiile art. 92 C. proc. civ., fără a reglementa situația din speță, când conducerea Direcției Naționale Anticorupție are calitate de pârât în proces și se pune problema reprezentării legale a instituției.

Așadar, nu este întrunită latura obiectivă a abaterii disciplinare, nefiind realizat elementul material, din moment ce nu se poate reține încălcarea ordinului anterior menționat, care nu era aplicabil în cauză.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO